

ŪDENS IEGUVES URBUMA KONSERVĀCIJAS UN LIKVIDĀCIJAS KĀRTĪBA

Ūdens ieguves urbuma konservācijas un likvidācijas reglamentējošie normatīvie akti:

[Likums "Par zemes dzīlēm";](#)

[2011. gada 6. septembra Ministru kabineta noteikumi Nr. 696 "Zemes dzīļu izmantošanas licenču un bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju izsniegšanas kārtība, kā arī publiskas personas zemes iznomāšanas kārtība zemes dzīļu izmantošanai"](#) (MK noteikumi Nr. 696);

[2014. gada 19. augusta Ministru kabineta noteikumi Nr. 500 "Vispārīgie būvnoteikumi"](#) (MK noteikumi Nr. 500);

[2017. gada 9. maija Ministru kabineta noteikumi Nr. 253 "Atsevišķu inženierbūvju būvnoteikumi"](#) (MK noteikumi Nr. 253);

[2006. gada 19. decembra Ministru kabineta noteikumi Nr. 1055 "Noteikumi par valsts nodevu par zemes dzīļu izmantošanas licenci, bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju un atradnes pasi"](#) (MK noteikumi Nr.1055).

Saīsinājumi:

VVD - Valsts vides dienests

LVĢMC - Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs

VĢF – Valsts ģeoloģijas fonds

Licence - Zemes dzīļu izmantošanas licence

TIAN – Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi

Ūdens ieguves urbums – ar caurulēm nostiprināta ūdens ņemšanas ietaise pazemes ūdeņu uztveršanai (likuma "Par zemes dzīlēm" 1. panta 13. punkts).

Ūdens ieguves urbumu konservē, ja pazemes ūdeņu ieguvējs uz laiku pārtrauc izmantot ūdens ieguves urbumu.

Ūdens ieguves urbumu likvidē, ja pazemes ūdeņu ieguvējs pārtrauc izmantot ūdens ieguves urbumu un to vairs neplāno vai nevar izmantot.

ŪDENS IEGUVES URBUMA KONSERVĀCIJA

✓ **Komersanta nolīgšana urbuma konservācijas darbiem**

Ūdens ieguves urbumu konservē fiziska vai juridiska persona, kuras rīcībā ir atbilstoša tehnika un personāls urbuma konservācijai. [VVD publisko datu reģistrā](#) ir pieejama informācija par VVD izsniegtajām licencēm urbuma konservācijai, t.sk. par komersantiem, kam šī Licence ir izsniegta.

✓ **Komersants saņem urbuma konservācijas licenci VVD**

Urbuma konservācijai saņem Licenci (likuma "Par zemes dzīlēm" 10. panta pirmās daļas 3. punkta e apakšpunkts un MK noteikumu Nr. 696 21. punkts). Lai saņemtu Licenci ūdens ieguves urbuma konservācijai, komersants, kas konservēs urbumu, VVD iesniedz iesniegumu atbilstoši MK noteikumu Nr. 696 22. punktam un pievieno šo noteikumu 23. punktā minētos pielikumus:

1. Ar zemes īpašnieku, tiesisko valdītāju vai pilnvaroto personu noslēgtā līguma kopiju par zemes dzīļu izmantošanu (ja licenci pieprasa persona, kas nav zemes īpašnieks);

2. Ziņas par personāla kvalifikāciju (ieteicamā veidlapa pieejama [šeit](#)) un darbu veikšanai paredzēto tehnisko nodrošinājumu (ieteicamā veidlapa pieejama [šeit](#));
3. Ar darbu pasūtītāju saskaņotu darbu programmu;
4. Konservējamā urbuma ģeoloģiski tehnisko griezumu;
5. Zemes robežu plānu, kurā attēlots urbuma izvietojums.

Licenci urbuma konservācijai izsniedz uz laiku līdz vienam gadam (likuma "Par zemes dzīlēm" 9. panta pirmās daļas 4. punkts). Valsts nodeva par licenci ir 35,57 euro (MK noteikumu Nr. 1055 2.13. apakšpunkts).

✓ **Komersants konservē urbumu**

Urbuma konservācijas laikā svarīgi ir noteikt urbuma parametrus, kas nepieciešami urbuma konservācijas akta sagatavošanai. Urbumu attīra, veicot atsūknēšanu, paņem ūdens paraugus ķīmiskajām analīzēm, kā arī veic urbuma atveres hermētisku noslēgšanu. Galvenie parametri, ko nosaka urbuma konservācijas gaitā:

1. Urbuma koordinātas;
2. Urbuma apvalkcauruļu diametrs;
3. Urbuma dziļums;
4. Pazemes ūdens horizonts, kurā ievietots filtrs.

✓ **Komersants sagatavo urbuma konservācijas aktu un iesniedz VĢF**

Par urbuma konservācijas gaitu, izmantotajiem materiāliem un analīžu rezultātiem sastāda urbuma konservācijas aktu (ņemot vērā MK noteikumu Nr. 696 9. pielikuma "Akts par urbuma likvidāciju" nosacījumus), kuru paraksta darbu izpildītājs un darbu pasūtītājs. Konservācijas aktu nodod darbu pasūtītājam, bet tā kopiju iesniedz VĢF (Ministru kabineta 2012. gada 28. augusta noteikumu Nr. 578 "Noteikumi par ģeoloģiskās informācijas sistēmu" 4. punkts).

ŪDENS IEGUVES URBUMA LIKVIDĀCIJA

✓ **Komersanta nolīgšana urbuma likvidācijas darbiem**

Ūdens ieguves urbumu likvidē fiziska vai juridiska persona, kuras rīcībā ir atbilstoša tehnika un personāls urbuma likvidācijai. [VVD publisko datu reģistrā](#) ir pieejama informācija par VVD izsniegtajām licencēm urbuma likvidācijai, t.sk. par komersantiem, kam šī Licence ir izsniegta.

✓ **Komersants pārbauda darbības atbilstību pašvaldības teritorijas plānojumam**

Noskaidro, vai atbilstoši vietējās pašvaldības teritorijas plānojumam, zemes vienībā ir pieļaujama ūdens ieguves urbuma likvidācija un vai šajā zemes vienībā ir kādi aprobežojumi, piemēram, kultūras pieminekļu aizsargjosla, piesārņota vai potenciāli piesārņota teritorija utt. Ja zemes vienībā ir aizsargjoslas vai cita veida aprobežojumi, tad iepazīstas ar TIAN un nepieciešamības gadījumā plānoto darbību saskaņo ar attiecīgajām institūcijām. Teritorijas plānojumu var apskatīt vietējās pašvaldības interneta vietnē vai [Geolatvija](#).

✓ **Komersants pārbauda darbības atbilstību vides aizsardzības prasībām**

Noskaidro, vai zemes vienībā atrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas vai biotopi. Šādu informāciju var apskatīt dabas datu pārvaldības sistēmā [OZOLS](#). Aprobežojumus šādās teritorijās skata atbilstošajos MK noteikumos vai individuāli izstrādātajos dabas aizsardzības plānos.

✓ **Komersants saskaņo urbuma likvidāciju ar LVĢMC (ja urbums atrodas pazemes ūdeņu atradnē)**

Urbuma likvidāciju saskaņo ar LVĢMC, ja urbums ir ūdensgūtnes (pazemes ūdeņu atradnes) urbums vai pārsniedz 300 m dziļumu (MK noteikumu Nr. 696 9. pielikuma 7. pielikums).

✓ **Komersants saņem urbuma likvidācijas licenci VVD**

Urbuma likvidācijai saņem Licenci (likuma "Par zemes dziļēm" 10. panta pirmās daļas 3. punkta e apakšpunkts un MK noteikumu Nr. 696 21. punkts). Lai saņemtu Licenci ūdens ieguves urbuma likvidācijai, komersants, kas likvidēs urbumu, VVD iesniedz iesniegumu atbilstoši MK noteikumu Nr. 696 22. punktam un pievieno šo noteikumu 23. punktā minētos pielikumus:

1. Ar zemes īpašnieku, tiesisko valdītāju vai pilnvaroto personu noslēgtā līguma kopiju par zemes dziļi izmantošanu (ja licenci pieprasa persona, kas nav zemes īpašnieks). Ja urbums nepieder zemes īpašniekam, iesniedz arī ar urbuma īpašnieku noslēgtā līguma kopiju;
2. Ziņas par personāla kvalifikāciju (ieteicamā veidlapa pieejama [šeit](#)) un darbu veikšanai paredzēto tehnisko nodrošinājumu (ieteicamā veidlapa pieejama [šeit](#));
3. Ar darbu pasūtītāju saskaņotu darbu programmu;
4. Likvidējamā urbuma ģeoloģiski tehnisko griezumus;
5. Zemes robežu plānu, kurā attēlots urbuma izvietojums;
6. Ja zemes dziļi izmantošanai paredzētā teritorija atrodas valsts aizsargājama kultūras pieminekļa aizsargjoslā, – rakstisku saskaņojumu ar Nacionālo kultūras mantojuma pārvaldi.

Papildus iesniedz arī saskaņojumu ar LVĢMC, ja urbums ir ūdensgūtnes urbums vai pārsniedz 300 m dziļumu.

Licenci urbuma likvidācijai izsniedz uz laiku līdz vienam gadam (likuma "Par zemes dziļēm" 9. panta pirmās daļas 4. punkts). Valsts nodeva par licenci ir 35,57 euro (MK noteikumu Nr. 1055 2.13. apakšpunkts).

✓ **Komersants saskaņo urbuma likvidāciju ar pašvaldību**

Likvidējot ūdens ieguves urbumu, ņemt vērā, ka urbums ir I vai II grupas inženierbūve (MK noteikumu Nr. 500 pielikums "Būvju iedalījums grupās atbilstoši būvniecības procesam", 2. Inženierbūvju iedalījums grupās 8. punkts) un urbuma likvidāciju (būvniecībā – būves nojaukšana) saskaņo būvniecības procesu regulējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

✓ **Komersants likvidē urbumu**

Urbuma likvidācijas laikā svarīgi ir noteikt urbuma parametrus, kas nepieciešami urbuma likvidācijas akta sagatavošanai. Urbumu attīra, veicot atsūkņēšanu un paņem ūdens paraugus ķīmiskajām analīzēm. Galvenie parametri, ko nosaka urbuma likvidācijas gaitā:

1. Urbuma koordinātas;
2. Urbuma apvalkcauruļu diametru;
3. Urbuma dziļumu;
4. Pazemes ūdens horizontu, kurā ievietots filtrs.

✓ **Komersants sastāda urbuma likvidācijas aktu un iesniedz VĢF**

Pēc urbuma likvidācijas sastāda aktu par urbuma likvidāciju, atbilstoši MK noteikumu Nr. 696 9. pielikuma prasībām. Urbuma likvidācijas aktu nodod darbu pasūtītājam un tā kopiju iesniedz VĢF (MK noteikumu Nr. 696 21. punkts).